Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 19 d.
(OR. en)

15577/26

JEUN 247
SOC 730

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl jauniems žmonėms skirtų jaunimo erdvių plėtojimo Europoje

Delegacijoms priede pateikiamos pirmiau nurodytos išvados, kurias Taryba (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) patvirtino 2026 m. lapkričio 19 d. posėdyje.

PRIEDAS

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl jauniems žmonėms skirtų jaunimo erdvių plėtojimo Europoje

TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI

PRIMENA:

1. Europos Sąjungoje (ES) priimtus tekstus, susijusius su jaunimo politika, įskaitant 2019–2027 m. ES jaunimo strategiją[1] ir Tarybos išvadas dėl jaunimo pilietinių erdvių[2], taip pat tekstus, susijusius su dalyvavimu, įtrauktimi, kartų tarpusavio teisingumu, pilietine visuomene ir demokratiniu aktyvumu;

2. Europos socialinių teisių ramstį, kuriuo pripažįstamos jaunuolių teisės gauti išsilavinimą ir dalyvauti mokymuose, lygios galimybės ir apsauga nuo diskriminacijos, remiant įtraukių ir atsparių bendruomenių, kuriose jaunimas aktyviai dalyvautų ir būtų ekonomiškai bei socialiai saugus, kūrimą;

3. Tarybos rekomendaciją dėl naujojo europinio bauhauzo[3], kurioje raginama aktyviai įtraukti jaunimą į įtraukių ir jaunimui palankių viešųjų ir bendrųjų erdvių formavimą;

---

1 Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos: 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (OL C 456, 2018 12 18).

2 Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl jaunimo pilietinių erdvių, palengvinančių prasmingą jaunimo dalyvavimą, išsaugojimo ir kūrimo (OL C 501I, 2021 12 13).

3 Tarybos rekomendacija dėl naujojo europinio bauhauzo (Tarybos dok. 9128/26).

ŠIOSE IŠVADOSE:

4. „jaunimo erdvės“ apibūdinamos pagal 2019–2027 m. ES jaunimo strategijos jaunimo tikslą Nr. 9: visiems ir visų dalyvavimui skirta erdvė, pavyzdžiui, jaunimo įveiklintos fizinės patalpos ir infrastruktūra, kurios yra savarankiškos, atviros ir saugios, visiems prieinamos, kuriose yra teikiama profesionali parama tobulinimuisi ir jaunimui užtikrinamos galimybės dalyvauti. Pripažįstant saugių virtualių jaunimo erdvių vertę ir svarbą, ypač jų užtikrinamą prieinamumą jaunimui, šiose išvadose daugiausia dėmesio skiriama fizinėms jaunimo erdvėms, nes jos suteikia galimybę bendrauti gyvai ir gali reikšmingai prisidėti prie jaunimo asmeninio ir socialinio tobulėjimo.

ATKREIPIA DĖMESĮ Į:

5. Europos Komisijos Kartų tarpusavio teisingumo strategiją[4] ir jos užmojį užtikrinti, kad formuojant dabartinę politiką ateities kartoms nebūtų nepagrįstai užkraunama našta ir kad jos lygiomis teisėmis ja pasinaudotų. Visų pirma, joje daug dėmesio skiriama tam, kad jaunimo dalyvavimas būtų labiau įtrauktas sąžiningai formuojant politiką, užtikrinant sąžiningas galimybes ir teisingas vietas.

[4] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kartų tarpusavio teisingumo strategija“, dok. 7112/26 INIT + ADD 1.

PRIPAŽĮSTA, KAD:

6. jaunimo erdvės atlieka svarbų vaidmenį remiant jaunimo asmeninį ir socialinį tobulėjimą, teigiamą psichikos sveikatą ir gerovę;

7. jaunimo erdvės yra įvairių formų ir gali veikti pagal skirtingus valdymo modelius visoje Sąjungoje (įskaitant stacionarios ir mobilios erdvės suteikimą, erdves patalpose ir lauke), veikti kaip vietos bendruomenės centrai ir prisitaikyti prie jaunuolių poreikių jų bendruomenėse. Šias erdves atitinkamais lygmenimis gali remti jaunimo organizacijos ir valdžios institucijos;

8. jaunimo erdvės gali būti vartai, suteikiantys prieigą prie platesnių paramos paslaugų, teikiant tikslią, patikimą bei jaunimui pritaikytą informaciją ir jaunimą nukreipiant link atitinkamų išteklių;

9. ypač svarbu prieigą prie šių jaunimo erdvių užtikrinti pažeidžiamiems ir marginalizuotiems jaunuoliams ir mažiau galimybių turintiems jaunuoliams, įskaitant etnines mažumas, pabėgėlius, LGBTI[5] asmenis, asmenis su negalia ir socialiniu, ekonominiu bei geografiniu požiūriu nepalankioje padėtyje esančius asmenis, be kita ko, gyvenančius atokiausiuose regionuose, taip pat retai apgyvendintose, kaimo ir atokiose vietovėse;

5 Taip pat žr. 2026–2030 m. LGBTIQ+ asmenų lygybės strategiją (COM(2025) 725 final).

10. jaunimo erdvės, kurios gali apimti pilietines erdves, suteikia prasmingo jaunimo dalyvavimo galimybių, įgalina jaunuolius kelti klausimus ir reikšti savo nuomonę, susipažinti su įvairiausiais požiūriais, kovoti su dezinformacija bei klaidinga informacija ir ugdyti pasitikėjimą bei įgūdžius, kad taptų aktyviais ir angažuotais piliečiais savo bendruomenėse, be kita ko, pasitelkiant neformalųjį mokymąsi ir savimoką;

11. jaunimo erdvės gali būti kartų dialogo ir bendradarbiavimo platformos, skatinančios jaunimo ir kitų kartų tarpusavio supratimą. Šios erdvės taip pat gali pasitarnauti kaip platformos, kuriose keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su Europos ir tarptautinėmis jaunimo galimybėmis, tokiomis kaip savanoriška veikla ir judumas;

12. darbas su jaunimu ir su jaunimu dirbantys asmenys kartu su jaunimo organizacijomis reikšmingai prisideda prie jaunimo asmeninio ir socialinio tobulėjimo, padėdami jiems užmegzti svarbius pasitikėjimu grindžiamus santykius su savo bendraamžiais ir suaugusiaisiais;

13. darbas su jaunimu ir su jaunimu dirbantys asmenys kartu su jaunimo organizacijomis atlieka itin svarbų vaidmenį stiprinant jaunimo demokratinį atsparumą, nes sukuriamos saugios ir įtraukios jaunimo erdvės, kuriose jaunimas gali ugdyti kritinį mąstymą ir dalyvavimo įgūdžius, kuriais puoselėjamas pilietinės atsakomybės jausmas.

PRITARIA, KAD:

14. visoje Sąjungoje nepakanka jauniems žmonėms prieinamų fizinių erdvių, kurios galėtų būti naudojamos kaip jaunimo erdvės[6];

15. saugių, įtraukių ir prieinamų jauniems žmonėms skirtų jaunimo erdvių skaičiaus mažėjimas yra vis opesnis klausimas visose valstybėse narėse, o tolesnė prieiga prie šių erdvių jaunimui kelia vis didesnį susirūpinimą[7];

16. vis labiau įsigalint skaitmenizacijai ir jaunimui vis daugiau laiko praleidžiant prie ekranų, fizinės jaunimo erdvės gali suteikti vertingų bendravimo gyvai, socialinės įtraukties, fizinio aktyvumo, gerovės ir teigiamo bendruomenių įsitraukimo galimybių, kartu mažinant didėjančio jaunuolių vienišumo lygio riziką[8];

17. tvarus, prieinamas ir supaprastintas finansavimas, be kita ko, pagal ES priemones, yra svarbus jaunimo erdvių prieinamumo, kokybės ir įtraukumo veiksnys;

18. dėl nevienodos prieigos prie jaunimo erdvių jaunuoliai, ypač gyvenantys kaimo ir atokiose vietovėse, gali būti atskirti nuo jaunimo erdvių, kurios atlieka esminį vaidmenį jų asmeninei, socialinei ir pilietinei raidai;

19. investicijų lygis ir jaunimui skirtų fizinių jaunimo erdvių politikos sistemos valstybėse narėse skiriasi vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis.

---

6 *OECD, Recommendation of the Council on creating better opportunities for young people, Meeting of the Council at Ministerial Level, 9-10 June, JT03497457; European Youth Forum, Youth Progress Index 2023* (EBPO, Tarybos rekomendacija dėl geresnių galimybių jaunimui kūrimo, Tarybos posėdis ministrų lygmeniu, birželio 9–10 d., JT03497457; Europos jaunimo forumas, 2023 m. jaunimo pažangos indeksas).

7 *OECD, The Protection and Promotion of Civic Space: Strengthening alignment with International Standards and Guidance, 2022* (EBPO, Pilietinės erdvės apsauga ir puoselėjimas. Siekiant geresnio suderinamumo su tarptautiniais standartais ir gairėmis, 2022 m.).

8 Jungtinio tyrimų centro (JRC) apklausa apie vienišumą ES https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC125873 (anglų k.).

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ ATITINKAMAIS LYGMENIMIS:

20. skatinti plėtoti įvairius valdžios lygmenis apimantį ir įrodymais pagrįstą strateginį požiūrį į jaunimo erdvių surašymą, rėmimą ir būsimą plėtojimą, įtraukiant, kai tinkama, vietos, regionines ir nacionalines valdžios institucijas, jaunimo organizacijas, su jaunimu dirbančius asmenis ir pačius jaunuolius;

21. remti mokslinius tyrimus, duomenų rinkimą ir žinių plėtojimą, kiek tai susiję su jaunimo erdvių poveikiu jaunimo įtraukties, dalyvavimo, gerovės ir demokratinio aktyvumo skatinimo srityse;

22. toliau skatinti jaunimo aspekto integravimą plėtojant ir įgyvendinant politiką, susijusią su jaunimo erdvėmis patalpose ir lauke, įskaitant pilietines ir kitas erdves, kuriose jaunimas bendrauja, dalyvauja ir socializuojasi;

23. kartu su jaunimu išnagrinėti būdus, kaip išsaugoti esamas jaunimo erdves, apsvarstyti galimybę sukurti naujas jaunimo erdves ir, kai tinkama, įgyvendinti priemones, kuriomis būtų gerinama šių erdvių kokybė, prieinamumas ir tvarumas visiems jaunuoliams;

24. kai tinkama, visapusiškai pasinaudoti atitinkamomis esamomis Sąjungos finansavimo priemonėmis jaunimo erdvių kūrimui, išsaugojimui, veikimui ir gerinimui remti;

25. skatinti ir remti prieinamų ir saugių jaunimo erdvių, suteikiančių jaunimui galimybių bendrauti gyvai ir užmegzti prasmingus socialinius ryšius, plėtojimą, siekiant atremti su visuomenės skaitmenine transformacija susijusius iššūkius;

26. skatinti didesnį informuotumą apie saugias ir įtraukias jaunimo erdves ir jų prieinamumą visiems jaunuoliams, teikiant jaunimui pritaikytą informaciją ir įgyvendinant informavimo veiklą, įskaitant mažiau galimybių turintiems jaunuoliams skirtas priemones;

27. pripažinti su jaunimu dirbančių asmenų ir jaunimo organizacijų vaidmenį suteikiant jaunimo erdves bei jas remiant, nes šie asmenys ir organizacijos yra svarbūs veikėjai plėtojant ir skatinant aktyvų jaunimo pilietiškumą ir puoselėjant jo demokratinį atsparumą, taip pat palaikant kartų dialogą ir bendradarbiavimą;

28. išnagrinėti būdus, kaip kurti ir stiprinti su jaunimu dirbančių asmenų gebėjimus toliau didinti jaunimo erdvių vertę, kad jose būtų galima pasinaudoti prasmingomis galimybėmis, ir padėti jaunimui išnaudoti savo potencialą.

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO:

29. toliau remti visų atitinkamų sričių ES politikos įgyvendinimą ir užtikrinti, kad jaunimo nuomonė ir jam rūpimi klausimai, taip pat darbo su jaunimu sektoriaus ekspertinės žinios, visų pirma susijusios su jaunimo erdvėmis, būtų tinkamai įtraukti į visą būsimą politiką ir sprendimų priėmimą;

30. apsvarstyti galimybę skatinti dalijimąsi žiniomis ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant padėti valstybėms narėms laikytis strateginio požiūrio į vykstantį ir būsimą jaunimo erdvių plėtojimą, be kita ko, pasitelkiant esamus tinklus, pavyzdžiui, ES jaunimo suinteresuotųjų subjektų grupę, ES ir Europos Tarybos jaunimo partnerystę ir už programą „Erasmus+“ bei Europos solidarumo korpusą atsakingų nacionalinių agentūrų tinklą;

31. skatinti bendrą jaunimo erdvių kūrimą, projektavimą ir valdymą aktyviai dalyvaujant su jaunimu dirbantiems asmenims ir jaunimui, užtikrinant, kad jaunimo erdvės būtų ne tik fiziškai prieinamos, bet ir socialiai įtraukios, dalyvaujamosios ir jomis būtų reaguojama į kintančius poreikius;

32. labiau įtraukti jaunimą į ES programų ir iniciatyvų, darančių poveikį jų gyvenimui, planavimą ir įgyvendinimą, visų pirma kiek tai susiję su jaunimo erdvėmis, integruojant jaunimo aspektą ir taikant poveikio jaunimui patikrą bei kartų tarpusavio teisingumo principą;

33. toliau skleisti informaciją ir informuoti valstybes nares ir visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus apie visus esamus ES fondus, bendradarbiavimo priemones ir programas, kuriais galima naudotis siekiant plėtoti bei išlaikyti jaunimo erdves ir remti Europos jaunuolius, kad jie taptų aktyviais ir angažuotais ES piliečiais. Ši informacija galėtų būti platinama naudojantis esamais Europos mechanizmais ir priemonėmis, pavyzdžiui, Europos jaunimo portalu, jaunimo vikiu arba tinklu „Eurodesk“;

34. remti mokslinius tyrimus, duomenų rinkimą ir žinių plėtojimą, kiek tai susiję su jaunimo erdvių poveikiu jaunimo įtraukties, dalyvavimo, gerovės ir demokratinio aktyvumo skatinimo srityse.